

Complexnummer: 510422

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

De Berencamp

Aantal complexonderdelen

9

Monumentnummers van complexonderdelen

510423, 510505, 510835, 510836, 510837, 510838, 510839, 527110, 529203

Woonplaats

Nijkerk

Gemeente

Nijkerk

Provincie

Gelderland

Locatie van het hoofdoject

Hemmelerweg 1, 3861 RC te Nijkerk

Complexomschrijving

Omschrijving van het complex

In structuur en deels in detail gaaf bewaarde HISTORISCHE BUITENPLAATS DE BERENCAMP met HOOFDGEBOUW (1), HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG (2), SCHUUR (3), TUINVAAS (4), GIETIJZEREN PAALTJES (5), TOLHUISJE (6), DUIVENTOREN (7) en BOERDERIJ (8A) MET BAKHUIS (8B), gelegen in de gemeenten Nijkerk en Putten.

Ten noorden van Nijkerk, aan de weg naar Putten ligt de historische buitenplaats De Berencamp, voor een klein deel op het grondgebied van de gemeente Putten. De plaats ligt in het noordelijk deel van de Geldersche Vallei. De Berencamp ligt in het overgangsgebied tussen de polder Arkenheem en de zandgronden van het buurtschap Wullenhoven. Tot 1479 was het goed in het bezit van het geslacht Van Aller waarna het tot 1820 werd beheerd door de familie Bentinck. Het vijftiende-eeuwse huis werd in de eerste helft van de zeventiende eeuw met een vleugel aan de noordkant uitgebreid, bestaande uit een bouwdeel van twee bouwlagen en een zadeldak tussen trapgevels. In het nieuwe bouwdeel werd een vertrek met schouw en een keuken met pomp en waterbak gerealiseerd. De verbinding met de verdieping was een houten spiltrap met ingesneden handgreep en een beëindiging in de vorm van een eikel.

De omgeving was agrarisch van karakter getuige een omschrijving uit de zeventiende eeuw: 'het Huys den Berencamp met hoff en boomgaert (..) wat hegholt en jonk gepot' (1650). In 1741 werd het huis in de Tegenwoordige Staat omschreven als 'een oud gebouw, staande in eene diepe graft, met eene vaste Brug, en omringt van veele Dreeven en Plantaadjen'. Op de kaart van M.J. de Man uit 1809

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

en de kadastrale minuut van 1827 is te zien dat de gracht rond het huis is gedempt, waarschijnlijk omdat het huis als boerderij in gebruik was. Bij De Man is het vrijwel rechthoekige tracé van de gracht nog waarneembaar. Op beide kaarten is ook te zien dat er aan de noord- en westzijde van het huis (inmiddels afgebroken) bouwdelen zaten. Na 1820 kwam De Berencamp door vererving aan de familie Van Pallandt van Eerde, die het verpachtte; het huis veranderde in een boerderij. In 1842 werd het huis voor een deel afgebroken. De 17de-eeuwse vleugel werd verlaagd. In 1898 werd De Berencamp aangekocht door Willem Marcus Van Weede, eigenaar van de aangrenzende buitenplaats Salentein. De Berencamp en Salentein werden in 1906 visueel met elkaar verbonden door een aanleg in landschapsstijl met zichtassen en boomgroepen. Deze aanleg is thans nog aanwezig. Het goed vererfde in 1925 op de familie Van Haersma de With die het nog steeds in bezit heeft. Het huis is tot 1975 een pachtboerderij geweest. De huidige eigenaar heeft het huis in 1979 laten restaureren en bewoont het zelf.

Op de bij de omschrijving behorende kaart is de omgrenzing van het complex alsmede de aanduiding van de onderdelen aangegeven. De omgrenzing wordt bepaald door de Berencamperweg en Putterstraatweg; aan de noordkant wordt het goed afgesloten door met boomgroepen afgebakende weilanden.

Waardering

De HISTORISCHE BUITENPLAATS DE BERENCAMP is van algemeen cultuur-, architectuur- en tuinhistorisch belang:

- wegens de ouderdom;
- als representatief voorbeeld van een vroege buitenplaats ontstaan uit een middeleeuws omgracht steenhuis, omgeven door een geometrisch lanenpatroon;
- wegens de vroeg 20ste-eeuwse wijziging in landschapsstijl waardoor De Berencamp en Salentein visueel met elkaar verbonden raakten;
- wegens de functionele en visuele samenhang tussen de complexonderdelen.

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 510423

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	23 mei 2005
Kadaster deel/nr	82922/162

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Nijkerk	Nijkerk	Gelderland

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Nijkerk Gelderland	C			3156

Omschrijving**

Onderdeel 1

Omschrijving

Bakstenen HOOFDGEBOUW De Berencamp bestaande uit een vijftiende-eeuws rechthoekig deel (zuid) van twee bouwlagen en een kapverdieping onder een met rode oudhollandse pannen gedekt zadeldak tussen trapgevels en een daarop aansluitend zeventiende-eeuws deel (noord), dat in 1842 is verlaagd tot één bouwlaag en een kapverdieping onder een lessenaarsdak. In de top van de trapgevels zijn duivengaten. In de zuidgevel bevinden zich op de begane grond twee houten kruiskozijnen (waarvan één opkamervenster), een recent aangebrachte deur en op de verdieping twee gemetselde kruiskozijnen. Aan de linkerkant, aansluitend op deze gevel, een gemetselde muur onder een ezelsrugafdekking met een poortje. De vrij gesloten westgevel heeft enkele kleine vensteropeningen (vensterlichten en een kloostervenster) en in het verlaagde deel een meerruits schuifvenster. In de noordgevel de toegangsdeur in een houten portaal met rechts een vensterlicht en links een meerruits venster. De oostgevel kent een regelmatige indeling met twee boven elkaar geplaatste kruiskozijnen, vensterlichten in de top en eveneens een kruiskozijn en een vensterlicht in het verlaagde gedeelte. De indeling van het INTERIEUR is eenvoudig. Het oudste (zuidelijke) deel is in tweeën verdeeld, met een woonkamer met schouw en 17de-eeuws eiken muurkastje in het oostelijke deel en een onderkelderde opkamer met schouw en eikenhouten renaissanceboezem en dito muurkastje aan de andere zijde. Samengestelde balklaag. Kelder met tongewelf en rode en grijze plavuizen op de vloer. Het noordelijke gedeelte had aanvankelijk ook een tweedeling. Balklaag met vroeg 17de-eeuwse sleutelstukken in dit deel. In het westelijke vertrek (achter de kelder) was een keuken ingericht. Pomp en pompbak bewaard gebleven. In dit vertrek bevindt zich de 17de-eeuwse houten spiltrap met ingesneden handgreep naar de verdieping. In de 19de eeuw is van het oostelijke vertrek door middel van een houten wand een gang afgescheiden. Op de verdieping bevindt zich in de zuidoostelijke kamer een gemetselde gotische schouw. De zolder van het oudste deel met kapconstructie met gesneden merken (rechts gebroken).

Waardering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het HOOFDGEBOUW De Berencamp is van algemeen cultuurhistorisch belang:

- wegens de ouderdom;
- wegens de indeling en de verschillende interieuronderdelen, zoals de gotische schouw op de verdieping, de eikenhouten muurkastjes, de balklagen met sleutelstukken en de gemerkte kap;
- wegens de visueel-ruimtelijke relatie met de buitenplaats Salentein, waarbij het huis De Berencamp als zicht vanaf Salentein fungeert;
- wegens de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Landhuis

Monumentnummer*: 510505

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	23 mei 2005
Kadaster deel/nr	82907/158

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Nijkerk	Nijkerk, Putten	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Putten	I			2269
Putten	I			2124
Nijkerk Gelderland	C			49
Nijkerk Gelderland	C			1807
Nijkerk Gelderland	C			1804
Nijkerk Gelderland	C			1798
Nijkerk Gelderland	C			53
Nijkerk Gelderland	C			3156
Nijkerk Gelderland	C			54
Nijkerk Gelderland	C			3391
Putten	I			1522
Putten	I			666
Nijkerk Gelderland	C			60
Nijkerk Gelderland	C			1801
Nijkerk Gelderland	C			1790
Nijkerk Gelderland	C			1805
Nijkerk Gelderland	C			1808
Putten	I			665
Nijkerk Gelderland	C			1809
Putten	I			667
Putten	I			671
Putten	I			668
Nijkerk Gelderland	C			1064
Putten	I			664

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Nijkerk Gelderland	C			1791
Putten	I			1521
Nijkerk Gelderland	C			1788
Putten	I			1263
Nijkerk Gelderland	C			3392
Nijkerk Gelderland	C			1800
Nijkerk Gelderland	C			1617
Nijkerk Gelderland	C			1789
Putten	I			657
Nijkerk Gelderland	C			1806
Putten	I			2125
Putten	I			663
Putten	I			1897
Putten	I			1726

*Omschrijving***

Onderdeel 2

Omschrijving

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG. De kern van de buitenplaats wordt gevormd door de rechthoekige huisplaats, die oorspronkelijk was omgracht. Aan de westkant van het huis loopt de bestrate Hemmelerweg (oprijlaan). Ten zuiden van het huis ligt een rechthoekige aanleg met een utilitair karakter, bestaande uit een hoogstamboomgaard en een voormalige moestuin, waaromheen een oude taxushaag. Direct ten oosten van het huis een parterre de broderie van buxus en een grasveld met monumentale eik. Langs de rand van de sieraanleg staan drie bewerkte natuurstenen paaltjes (XIX). De geometrische opzet van de kern van de buitenplaats wordt bepaald door enkele lanen rondom het huis, waarvan de drie parallelle eikenlanen (noord - zuid) het meest opvallend zijn: de oostelijke laan is bij de aanleg in landschapstijl in 1906 verdwenen, de middelste is een verhoogd liggend graspad (het oude kerkepad), dat thans voor een deel voorzien is van nieuwe laanbeplanting en de westelijke laan wordt gevormd door de oprijlaan. De lanen ontsluiten het omringende agrarische gebied. Vanaf 1906 werd vanuit de aangrenzende buitenplaats Salentein (sinds 1898 waren De Berencamp en Salentein in het bezit van één eigenaar) een aanleg met doorzichten gerealiseerd, waarbij het huis De Berencamp, de duiventoren, omliggende boerderijen en het tolhuisje als 'points de vue' dienen. Het driehoekige weiland waarop de duiventoren staat heeft een meidoornhaag rondom en een solitaire linde. Het weiland gelegen voor De Berencamp is voorzien van twee clumbs van Amerikaanse eik en een boomgroep (aanplant omstreeks 1930). Ook de weilanden ten noorden van het huis zijn met enkele grote clumbs ingericht; vanaf het kerkepad zichten op het huis Salentein.

Waardering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG is van algemeen belang:

- wegens de historische infrastructuur;
- wegens de vroeg 20ste-eeuwse aanleg in landschapsstijl bestaande uit zichtassen, gestoffeerd door boomgroepen die over een geometrisch lanenpatroon is gelegd;
- wegens de visuele relatie met de buitenplaats Salentein;
- wegens de functioneel-ruimtelijke samenhang met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

Monumentnummer*: 510835

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	23 mei 2005
Kadaster deel/nr	82971/185

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Nijkerk	Nijkerk	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Nijkerk Gelderland	C			3156

*Omschrijving***

Onderdeel 3

Omschrijving

Ten noorden van het huis een laat negentiende-eeuwse bakstenen VEESCHUUR van één bouwlaag onder een met rode oudhollandse pannen gedekt wolfsdak met beschoten geveltoppen. Op de nok staat een gemetselde schoorsteen. Thans is de schuur deels in gebruik als woonhuis. De achtergevel heeft dubbele inrijdeuren, geflankeerd door stalvensters en met rechts een toegangsdeur. Hooiberg met vier eiken roeden.

Waardering

De VEESCHUUR is van algemeen belang:

- wegens de ouderdom;
- als herinnering aan de voormalige agrarische bestemming van De Berencamp;
- wegens de visuele relatie met de overige onderdelen van de buitenplaats.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Bijgebouwen kastelen enz.	Schuur(L)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 510836

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	23 mei 2005
Kadaster deel/nr	82971/187

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Nijkerk	Nijkerk	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Nijkerk Gelderland	C			3156

*Omschrijving***

Onderdeel 4

Omschrijving

In de tuinaanleg een natuurstenen TUINVAAS, oorspronkelijk deel uitmakend van een stel (opslag in schuur) en afkomstig van Salentein. De gedecoreerde achttiende-eeuwse vaas, staande op een consolevormige sokkel, is versierd met cartouches en een gezicht en wordt bekroond door een deksel met fruit en bloemen.

Waardering

De TUINVAAS is van algemeen belang:

- wegens de ouderdom;
- wegens de ornamentale waarde;
- als karakteristiek en decoratief onderdeel van de historische buitenplaats.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Tuinvaas

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 510837

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	23 mei 2005
Kadaster deel/nr	82971/171

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Nijkerk	Nijkerk	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Nijkerk Gelderland	C			3156

*Omschrijving***

Onderdeel 5

Omschrijving

GIETIJZEREN PAALTJES. Ter afsluiting van de weide aan de oostzijde van het huis een rij van twaalf negentiende-eeuwse gietijzeren paaltjes van circa één meter hoogte. Ieder paaltje bestaat uit een voet, een gedecoreerd console-vormig middendeel en een top.

Waardering

De GIETIJZEREN PAALTJES zijn van algemeen belang:

- wegens de ouderdom;
- wegens het materiaalgebruik;
- wegens de decoratieve afscheiding van de weide;
- wegens de ensemblewaarde.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 510838

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	23 mei 2005
Kadaster deel/nr	82971/175

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Nijkerk	Nijkerk	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Nijkerk Gelderland	C			1617

Omschrijving**

Onderdeel 6

Omschrijving

TOLHUISJE. Aan de Putterstraatweg staat een tolhuisje waarop vanuit Salentein een zichtas is geprojecteerd. Het witgepleisterde pandje (1821) is gebouwd op rechthoekige grondslag onder een afgewolfd dwars schilddak met bewerkte daklijst en overstek aan de voorzijde gedragen door twee houten consoles; op de nok twee gemetselde schoorstenen. In de voorgevel een oorspronkelijke dubbele deur met bovenlicht geflankeerd door twee zesruits schuifvensters met blinden. In de kopgevel (noord) twee zesruits schuifvensters en vierruiter in de top.

Waardering

Het TOLHUISJE is van algemeen belang:

- wegens de ouderdom;
- wegens het type;
- wegens de architectonische vormgeving;
- als 'point de vue' in de aanleg vanuit de Salentein;
- wegens de visueel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Bijgebouwen kastelen enz.	Bijgebouw

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 510839

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	23 mei 2005
Kadaster deel/nr	82971/167

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Nijkerk	Nijkerk	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Nijkerk Gelderland	C			3392

*Omschrijving***

Onderdeel 7

Omschrijving

DUIVENTOREN. In het weiland tussen de buitenplaatsen Salentein en De Berencamp staat een uit 1860 daterende achtkantige bakstenen duiventil onder een met zink bekleed tentdak in neogotische stijl. De duiventil bestaat uit een onderstel en een bovenbouw, van elkaar gescheiden door een uitgemetselde gepleisterde rand, waarvan het profiel in de gootlijst wordt herhaald. Het onderstel wordt gevormd door opengewerkte spitsbogen (acht pijlers) op gepleisterde poeren en in de zwikken van de bogen driehoekige gepleisterde diamantkoppen. In de bovenbouw acht spitsboogvormige spaarvelden waarvan zeven voorzien zijn van duivengaten deels met aanvliegplankje. De bogen worden geaccentueerd door geprofileerde lijsten van getrokken cement eindigend in consoles.

Waardering

De DUIVENTOREN is van algemeen belang:

- wegens de ouderdom;
- wegens het type;
- wegens de architectonische vormgeving in neogotische stijl;
- als karakteristiek onderdeel van de buitenplaats;
- wegens de ensemblewaarde.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Duivenhok(L)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 527110

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	23 mei 2005
Kadaster deel/nr	82940/157

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Putten	Putten	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Putten	I			2124

Omschrijving**

Onderdeel 8A

Omschrijving

De uit 1853 daterende BOERDERIJ Groenewoud heeft een monumentaal voorhuis en een gedeeltelijk vernieuwd achterhuis (1971). Het pand heeft een vrijwel rechthoekige grondslag; het voorhuis risaleert. De boerderij wordt overkapt door een royaal overstekend zadeldak met wolfseinden, gedekt door bruine verbeterde Hollandse pannen. De kap is aan voorzijde voorzien van geschulpte windveren. De voorgevel heeft een symmetrische indeling. De onderste delen van de getoogde en samengestelde kruisvensters zijn voorzien van houten luiken. De zijgevels hebben een functionele indeling en zijn grotendeels voorzien van betonnen stalramen. De achtergevel heeft een symmetrische indeling voorzien van recht gesloten gevelopeningen. In het interieur is de grote betegelde schouw in het voorhuis bewaard gebleven.

Waardering

De BOERDERIJ, deeluitmakend van een ensemble van boerderij met bakhuis, is van algemeen belang:

- wegens de ouderdom;
- wegens de architectonische vormgeving;
- als karakteristiek en functioneel onderdeel van de buitenplaats.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Boerderijen, molens en bedrijven	Boerderij (M)	Boerderij(M1)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 529203

Status rijksmonument
Inschrijving register* 23 mei 2005
Kadaster deel/nr 82895/54

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Putten Putten Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Putten

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Putten I 2124

Omschrijving**

Onderdeel 8B

Omschrijving

Aan de linkerkant van de boerderij Groenewoud staat een BAKHUISJE op rechthoekige plattegrond, een bouwlaag hoog, overkapt door een zadeldak met gesmoorde oudhollandse pannen.

Waardering

Het BAKHUISJE, deelsmakend van een ensemble van boerderij met bakhuis, is van algemeen belang:

- wegens de ouderdom;
- wegens de architectonische vormgeving;
- als karakteristiek en functioneel onderdeel van de buitenplaats.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Kastelen, landhuizen en parken Bijgebouwen kastelen enz.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument